

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ ТА ТЕОРІЇ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ»

Галузь знань		05 «Соціальні та поведінкові науки»	Освітній рівень	бакалавр
Спеціальність		052 «ПОЛІТОЛОГІЯ»	Семестр	2
Освітньо-професійна програма		052 «ПОЛІТОЛОГІЯ»	Тип дисципліни	обов'язкова
Факультет		Економіки і менеджменту	Кафедра	ФСПН
Обсяг :	Кредитів	Годин	Лекцій Семінарських	За видами занять: Самостійна Вид
	5,5	165	36 - 18	Практичних Лабораторних - 111 ІСПИТ

ВИКЛАДАЧІ

Яковенко Юлія Леонідівна, jullyak@ukr.net

Автор 25 наукових статей у фахових виданнях України, а також монографії, присвяченої історії концесійної політики СРСР у 1920-30 роках.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Пререквізити	«Соціологія», «Історія і теорія демократії»
Постреквізити	«Методика і техніка політологічних досліджень», «Політичні еліти і лідерство»

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми

<p>ЗК07. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області</p> <p>Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки.</p>	<p>СК01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.</p> <p>СК02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.</p> <p>СК03. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.</p> <p>СК07. Здатність застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.</p>
---	--

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)

РН07. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.

РН08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

РН09. Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

РН10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

<p>Анотація</p> <p>Дисципліна «Історія та теорія політичних партій» навчитъ студентів розуміти проблеми генези та етапів становлення політичних партій, їх суті, місця її ролі в житті суспільства, проблеми типології та інституалізації, розвиток теорії політичних партій та партійних систем, теоретичні основи партійного керівництва. «Історія та теорія політичних партій» допоможе студентам зрозуміти основні аспекти функціонування політичних партій як провідного інституту політичної системи, основні етапи еволюції теорії політичних партій, підходи до визначення їхньої сутності, структури, типологізації, роль політичних партій у процесі державного управління, сутність та роль партійної системи в політичній системі суспільства, особливості фінансової діяльності політичних партій, використовувані у процесі їхнього функціонування політичні технології.</p> <p>Завдання дисципліни: набуття розуміння особливостей партійно-політичного розвитку різних держав в контексті їх історичного розвитку й вміння використовувати ці знання в професійній та соціальній діяльності; формування навичок аналізувати і критично оцінювати партійно-політичні процеси; формування вмінь порівняльного аналізу політичних партій та партійних систем світу.</p>	<p>Мета</p> <p>Мета дисципліни – формування когнітивних, афективних та моторних компетентностей в сфері вивчення і пояснення закономірностей та особливостей виникнення, функціонування та розвитку політичних партій та партійних систем як політичних інститутів; формування загальних основ та системи суспільно-політичних знань, сучасного політичного мислення у майбутніх фахівців, а також набуття навичок застосування цих компетентностей у професійній діяльності.</p>
<p>Формат</p> <p>Лекції (очний, дистанційний формат), практичні заняття (очний, дистанційний формат), консультації (очний, дистанційний формат), підсумковий контроль – іспит (очний, дистанційний формат)</p>	

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНОСТЬ	<p>Дотримання академічної доброочесності здобувачами передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійне виконання навчальних завдань: поточного та підсумкового контролю результатів навчання; - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. <p>Порушенням академічної доброочесності здобувачами вважається: академічний плагіат, академічне шахрайство, фальсифікація результатів досліджень, посилань у власних публікаціях, будь-яких інших даних, у тому числі статистичних, що стосуються освітнього процесу та наукових досліджень; надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової) діяльності чи організації освітнього процесу; використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання; хабарництво; конфлікт інтересів; подарунок.</p> <p>За порушення академічної доброочесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії; відрахування із закладу освіти.</p>
---------------------------------	--

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П(С)	Лаб	СР С
Змістовий модуль 1. Партологія як наука з політичних партій.						
1.	Тема 1. Походження партій та їх роль у житті суспільства.	16	4	4	-	8
2.	Тема 2. Етапи історичного розвитку партій.	14	4	2	-	8
3.	Тема 3. Виникнення та діяльність масових політичних партій.	12	2	2	-	8
4.	Тема 4. Теорія «кризи партій» та її інтерпретації.	12	2	4	-	6
6.	Тема 6. Партиї в теоріях демократії XIX ст. Ідеально-теоретичні витоки класичної теорії політичних партій.	16	4	4	-	8
7.	Тема 7. Класична теорія політичних партій. Залізний закон олігархії.	16	4	4	-	8
8.	Тема 8. Формування сучасної теорії політичних партій та партійних систем.					
9.	Тема 9. Функції політичних партій.	16	4	4	-	8
Змістовий модуль 2. Теорія партійних систем.						
10.	Тема 10. Типологія політичних партій.	16	4	4	-	8
11.	Тема 11. Ідеології політичних партій.	14	4	2	-	8
12.	Тема 12. Класифікація політичних партій.	12	2	2	-	8
13.	Тема 13. Партийне керівництво. Теорія коаліцій.	12	2	4	-	6
14.	Тема 14. Поняття «партийна система». Фактори конфігурації партійної системи.	16	4	4	-	8
15.	Тема 15. Типологія партійних систем: однопартійні, двопартійні та багатопартійні системи.	16	4	4	-	8
	Усього годин	165	36 / 4	18 / 4		111 / 157

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Ноутбук HP Laptop 15 (ЦП DualCore AMD, відеоадаптер AMD Radeon(TM) R4 Graphics, ОЗП 4 ГБ DDR4-2666), браузер Edge 44.18362.449.0, мультимедійний проектор Epson H429B - 1 од., презентер Samsung SDP-6500DXA - 1 од.

ПК 10 од., веб-версії Microsoft Office 365 (безкоштовна), Aris Express (безкоштовна), Ramus Educational (безкоштовна). Браузер Opera 66.0.3515.103.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література <ul style="list-style-type: none"> 1. Обушній М. І., Примуш М. В., Шведа Ю. Р. Партологія: навч. посіб. К., 2006. 432 с. Основи демократії: навч. посіб. для студентів вищих навч. закладів / за заг. ред. А. Колодій. К., 2002. 684 с. 2. Політичні партії України: в 3 т. / уклад. Ю. Шайгородський. К., 2005. Т. 1. 876 с.; т. 2. 900с.; т. 3. 872 с. 3. Примуш М. В. Політичні партії: історія та теорія: навч. посібн. К., 2008. 416 с. 4. Суспільно-політичні об'єднання: теорія і практика: навч.-метод. посіб. / Л. В. Гонюкова, Б. М. Максимець. К.: Генеза, 2019. 240 с. 5. Політична влада і опозиція в Україні: порівняльний аналіз із зарубіжними країнами: монографія / за заг. ред. Ф. М. Рудича. К.: ІПІЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2016. 488с. 6. Головатий М. Ф. Людина і політика: підручник. К.: Персонал, 2012. 351 с. 7. Сучасний виборчий PR: навч. Посібник / кер. авт. колективу В. В. Лісничий. К., 2004. 384 с. 8. Хімченко О. Г. Політичні партії і виборчий процес в умовах розбудови демократичного суспільства: навч. посібн. К., 2006. 208 с. 9. Шведа Ю. Теорія політичних партій та партійних систем: навч. посібн. Львів, 2004. 528с. 10. Шведа Ю. Р. Політичні партії. Енциклопедичний словник. Львів, 2005. 488с. 	Додаткова література <ul style="list-style-type: none"> 1. Порівняльна політика. Основні політичні системи сучасного світу / за заг. ред. В. Багірова, М. Сазонова. Х., 2018. 576 с. 2. Примуш М. В. Структуризація політичних партій та партійних систем. <i>Політологічний вісник</i>. К., 2010. Вип. 6. 3. Романюк А. С. Порівняльний аналіз політичних систем країн Західної Європи: інституційний вимір: автореф. дис. ... д-ра політ. наук: 23.00.02. Львів, 2018. 36 с. 4. Мілль Дж. Ст. Представницьке правління. К: Основи, 2014. 163с. 5. Андрущенко В. Організоване суспільство / Інститут вищої освіти АПН України. К., 2016. 56 с. 6. Ганжуров Ю. Парламент України в політичній комунікації: монографія. К.: Україна, 2017. 349 с. 7. Ганжуров Ю. Парламентські дебати в системі політичної комунікації. <i>Віче</i>. 2013. № 4. С. 20–23. 8. Закон України «Про політичні партії в Україні». <i>Правова бібліотека «Інфодиск» «Законодавство України</i>. К., 2015. 9. Іскакова Г. Особливості посткомуністичної трансформації і проблема прав та свобод людини. <i>Політичний менеджмент</i>. 2015. № 2 (11). С. 138.
Web-ресурси <ul style="list-style-type: none"> 3. 1 URL: http://www.studentbooks.com.ua/content/view/119/49/1/ 4. URL: http://library.if.ua/books/105.html. 	

СИСТЕМА ОЦІНКИ

№	Назва і стислий зміст контрольного заходу для денної форми навчання	Рейтингова оцінка		Тиждень
		min	max	
1	Аудиторна робота здобувача оцінюється на основі його відповідей на заняттях, активності у роботі протягом семестру. Поточний контроль – усне опитування в ході лекцій та практичних заняттях, оцінювання правильності вирішення тестових та ситуаційних завдань на практичних заняттях та при виконанні самостійної роботи. Здобувач здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та позалекційного матеріалу, брати кваліфіковану участь у дискусії з наведенням аргументації.	10	20	1-9
2	Індивідуальне завдання (РЕФЕРАТ) Підготовка презентації за обраною темою реферату і виступ з доповіддю на практичних заняттях, тез доповідей	5	20	1-9
3	Модульна контрольна робота №1 (Здобувач виконує тестові та розрахункові завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №1)	15	20	4

4	Модульна контрольна робота №2 (Здобувач виконує тестові та ситуаційні завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №2)	15	20	8
5	Колоквіум	5	20	9
Oцінка поточної успішності за 100-бальною шкалою (коєфіцієнт вагомості=0,5)		55	100	
Підсумковий контроль (коєфіцієнт вагомості=0,5)		55	100	

Загальний рейтинг = 0,5*оцінка поточної успішності+0,5*оцінка підсумкового контролю

№	Назва і стислий зміст контролального заходу дистанційної форми навчання				Рейтингова оцінка min max	
	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	для заліку	для екзамену		
1		Поточний контроль (коєфіцієнт вагомості=0,4) Тестова контрольна робота, яка виконується здобувачем індивідуально в системі «Moodle»			55 100	
2		Підсумковий контроль (коєфіцієнт вагомості=0,6) Здобувач виконав завдання та навів аргументовані відповіді на питання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни			55 100	
Сума балів за всі види навчальної діяльності					Рівень компетентності	
90–100	A	відмінно	зараховано	для заліку	Високий. Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції здобувача в оцінки здобувачах і вирішенні практичних задач підвищують його вміння використовувати знання, які він отримав при вивчені інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленню вивчені питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	
81– 89	B	добре		для заліку	Достатній. Забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивчені дисципліни	
75 – 80	C			для заліку	Достатній Конкретний рівень, за вивченім матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	
65 – 74	D	задовільно		для заліку	Середній. Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	
55–64	E			для заліку	Середній. С мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	
30–54	FX	нездовільно з повторним складанням	незараховано з можливістю повторного складання	для заліку	Низький. Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивчені дисципліни	
0 – 29	F	нездовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	для заліку	Нездовільний. Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни

Інформація щодо опитування якості викладання дисципліни:
<http://moodle.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=930>